

**Statistikdokumentation for
Omkostningsindeks for anlæg 2020**

1 Indledning

Statistikken belyser omkostningerne ved anlægsarbejder. Beregningen af omkostningsindekset for vejfondsarbejder blev påbegyndt i 1959. Indekset for motorvejsarbejder blev indført i 1967. I 1976 blev 4 nye anlægsindeks etableret: Jordarbejder mv., asfaltarbejde, betonkonstruktioner og jern- og stålkonstruktioner

I 1995 blev omkostningsindekset for anlæg af veje offentliggjort første gang. Dette indeks har erstattet de to indeks for motorveje og hovedlandeveje.

Fra 1. januar 2001 blev titlen: Enterprisereguleringsindeks for anlægsarbejder ændret til Omkostningsindeks for anlæg.

Fra og med 1. kvartal 2016 er basisåret ændret, således at 2015 = 100

2 Indhold

Indeksene beskriver udviklingen i omkostningerne forbundet med anlægsarbejder: Jordarbejder, asfaltarbejde, betonkonstruktioner, jern- og stålkonstruktioner samt delindeks for lastvognskørsel samt for materiel og maskiner. Endvidere beskrives udviklingen i omkostningerne for anlæg af veje.

2015 = 100.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Omkostningsindeks for anlæg beskriver udviklingen i omkostningerne forbundet med anlægsarbejder.

Der udgives indeks for følgende typer anlægsarbejde: jordarbejder, asfaltarbejde, betonkonstruktioner og jern- og stålkonstruktioner. Yderligere beregnes delindeks for lastvognskørsel samt for materiel og maskiner. På baggrund af disse anlægs- og delindeks beregnes et samlet omkostningsindeks for anlæg af veje.

Statistikken offentliggøres kvartalsvist, primo februar, maj, august og november.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Ikke relevant for denne statistik.

2.3 Sektordækning

Anlægssektoren.

2.4 Begreber og definitioner

Lønomkostninger: Lønomkostningerne beregnes på grundlag af den overenskomst, der er indgået mellem Dansk Byggeri og 3F (tidligere SID) med tillæg af sociale omkostninger, dvs. lovpligtige og overenskomstmæssige arbejdsgiverbidrag.

For alle indeks gælder, at de offentliggøres hhv. uden og med dagpenge indregnet i maksimalt omfang. Der beregnes ikke en gennemsnitlig dagpengeudgift idet: - der er tale om meget forskelligartede opgaver, som i større eller mindre omfang er afhængige af vejrforhold mv. - arbejdsgivernes brug af afskedigelser er meget varierende.

Materialepriser: Materialepriserne beregnes på grundlag af oplysninger, der indhentes fra prisindeks for indenlandsk vareforsyning samt specielt indhentede priser for lastvognskørsel.

Frem til april 2004 er prisbegrebet de faktiske priser ab producent eller importør ekskl. moms. At der er tale om faktiske priser betyder, at såvel generelle rabatter som de faktiske rabatter i princippet er modregnet i prisen.

Fra april 2004 er det importørernes købspriser, der indsamles og ikke salgspriserne som tidligere. Herefter er prisbegrebet for de importerede varer faktiske købspriser c.i.f.* ekskl. alle skatter og afgifter.

*Omkostninger forbundet med fragt og forsikring af det fragtede gods (cost, insurance and freight)

Vægtgrundlag for indeks for anlæg af veje: Vægtgrundlaget for indekset for anlæg af veje er fastlagt i samarbejde med Vejdirektoratet på baggrund af en analyse af en række færdiggjorte motorvejs- og hovedlandevejsarbejder. Indeksene for jordarbejder, asfaltarbejde og betonkonstruktioner bruges direkte i beregningen af indeks for anlæg af veje. De tre indeks indgår med en vægt på hhv. 38,0 pct. for jordarbejde, 41,5 pct. for asfaltarbejde og 20,5 pct for betonkonstruktioner.

Vægtgrundlaget for jord-, asfaltarbejdet og beton-, jern- og stålkonstruktioner er udarbejdet efter en analyse af afsluttede og igangværende anlægsarbejder og endelig fastlagt efter drøftelser mellem Vejdirektoratet, DSB og Dansk Byggeri.

For alle indeks findes underindeks for lønomkostninger og et antal hovedvaregrupper. Disse offentliggøres ikke, men oplyses ved henvendelse til Danmarks Statistik.

Delindeks for lastvognskørsel omfatter omkostninger forbundet med entreprenør-vognkørsel så som bl.a. anskaffelsespriser, forrentning, vægtafgift, forsikringer, chaufførløn, administrationsudgifter, brændstof mm, dæk og reparation.

2.5 Enheder

Indeks.

2.6 Population

Indeksene er repræsentative for anlægsarbejdet udført i Danmark

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

1986-

2.9 Basisperiode

2015=100

2.10 Måleenhed

Indeks.

2.11 Referencetid

Omkostningsindeks for anlæg opgøres kvartalsvis medio marts, juni, september og december (referencetidspunkter).

2.12 Hyppighed

Offentliggøres kvartalsvist.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Lovhjemmel til dataindsamling findes i §8 stk. 1 i lov om Danmarks Statistik, jf. lovbekendtgørelse nr. 599 af 22. juni 2000.

Nødvendig af hensyn til Rf 2223/96.

2.14 Indberetningsbyrde

Ingen direkte respondentbyrde, da data indsamles af andre.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan findes på statistikkens [emneside](#) eller fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Indeksene beregnes på baggrund af oplysninger fra prisindeks for indenlandsk vareforsyning og prisindeks for vejgodstransport fra producentprisindeks for tjenester samt de overenskomstmæssigt fastsatte lønninger.

For alle indeks beregnes delindeks for lønomkostninger og et antal hovedvaregrupper, som sammenvægtes til de endelige indeks. Vægtene udtrykker, hvor stor en andel lønomkostningerne de enkelte materialetyper og typer af materiel udgør af anlægsarbejdernes samlede omkostninger.

3.1 Kilder

Indeksene beregnes på baggrund af oplysninger fra prisindeks for indenlandsk vareforsyning (materialepriser) og specielt indhentede priser for lastvognskørsel samt de overenskomstmæssigt fastsatte lønninger aftalt mellem Dansk Byggeri og 3F (tidligere SID).

3.2 Indsamlingshyppighed

Kvartalsvist.

3.3 Indsamlingsmetode

Til Omkostningsindeks for anlæg anvendes der blandt andet data, som allerede er indsamlet af andre i Danmarks Statistik. Her ud over indsamles priser fra internettet.

3.4 Datavalidering

Grunddata er valideret inden brug i Omkostningsindeks for anlæg. Dette sker i forbindelse med indsamling af data.

3.5 Databehandling

For alle indeks beregnes delindeks for lønomkostninger og et antal hovedvaregrupper, som sammenvægtes til de endelige indeks. Vægtene udtrykker, hvor stor en andel lønomkostningerne de enkelte materialetyper og typer af materiel udgør af anlægsarbejdernes samlede omkostninger.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data udover hvad der allerede er beskrevet under datavalidering og databehandling.

4 Relevans

Formålet med indeksene er at belyse udviklingen i omkostningerne ved anlægsarbejder.

4.1 Brugerbehov

Omkostningsindeks for anlæg har to primære anvendelser. Indekset bruges til at prisregulere anlægskontrakter og til at følge inflationsudviklingen inden for anlægsarbejde. Brugere af indeksene er byggeorganisationer, entreprenører, bygherrer, advokater, offentlige institutioner.

4.2 Brugertilfredshed

Der indsamles ikke regelmæssigt viden om brugertilfredshed.

4.3 Fuldstændighed af data

Ikke relevant for denne statistik.

5 Præcision og pålidelighed

Vægtgrundlaget for jord-, asfaltarbejdet og beton-, jern- og stålkonstruktioner er udarbejdet efter en analyse af afsluttede og igangværende anlægsarbejder og endelig fastlagt efter drøftelser mellem Vejdirektoratet, DSB og Dansk Byggeri. Vægtgrundlaget for indekset for anlæg af veje er fastlagt i samarbejde med Vejdirektoratet på baggrund af en analyse af en række færdiggjorte motorvejs- og hovedlandevejsarbejder. Se i øvrigt statistikdokumentation for prisindeks for indenlandsk vareforsyning.

5.1 Samlet præcision

Statistikken er primært baseret på oplysninger fra prisindeks for indenlandsk vareforsyning samt overenskomst mellem Dansk Byggeri og SID. Der er ikke beregnet kvantitative mål for statistikens pålidelighed. En mulig fejlkilde er svarfejl eller registreringsfejl ved dataindsamlingen. Disse fejltypen forsøges undgået vha. grundig fejlsøgning og datavalidering.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Svarfejl. Der kan opstå fejl ved at en virksomhed indberetter en pris for en forkert vare. Dette skyldes som regel misforståelser fx i forbindelse med personaleskift i den virksomhed, der indberetter.

Registreringsfejl. Der kan forekomme fejl i forbindelse med registrering af oplysninger i Danmarks Statistik. Der undersøges imidlertid maskinelt for fejl, og registreringsfejl skønnes ikke at udgøre nogen kilde til væsentlige fejl.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Omkostningsindeks for anlæg bygger udelukkende på allerede eksisterende og fejlsøgte data. Materialepriserne er indsamlet i regi af Producentprisindeks for varer på baggrund af en nøje udvalgt stikprøve af virksomhederne, der produceres disse materialer. Lønoplysninger bygger på den overenskomstmæssige løn for branchen. Vægtgrundlaget er fastlagt i samarbejde med Vejdirektoratet ud fra en analyse af en række færdiggjorte motorvejs- og hovedlandevejsarbejder. Indekset vurderes således at være repræsentativt for anlægsarbejdet og af høj kvalitet.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der opgøres kun endelige tal.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken offentliggøres kvartalsvis, først i februar, maj, august og november. Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt. Omkostningsindeks for anlæg opgøres kvartalsvis medio marts, juni, september og december (referencetidspunkt).

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken offentliggøres kvartalsvis, primo februar, maj, august og november.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Indekset for hovedlandeveje blev første gang beregnet for marts 1959 og indekset for motorvejsarbejder i marts 1967 med marts 1965 lig 100.

Indeksene har siden da ændret vægtgrundlag og beregningsmetoder flere gange, hvorfor de ikke er direkte sammenlignelige over tid, hvis der ses på hele perioden fra 1959 til idag.

Hos det norske statistikbureau udarbejdes et anlægsindeks for vejanlæg som er sammenligneligt med det danske.

7.1 International sammenlignelighed

Det norske statistikbureau har produceret omkostningsindeks for vejanlæg siden 1985. Indeksene er en inputprisindeks og måler prisudviklingen produktionsfaktorerne i anlægsarbejdet. Prisændringene for materialer, arbejdskraft, maskiner og transport sammenvægtes til totalindeks, som det også gør sig gældende for det danske indeks. Det norske og det danske totalindeks vil således være sammenlignelige.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Indekset for hovedlandeveje blev første gang beregnet for marts 1959 og indekset for motorvejsarbejder i marts 1967 med marts 1965 lig 100.

I forbindelse med at Danmarks Statistik fra marts 1971 påbegyndte offentliggørelsen af vejindeksene blev indeksenenes vægtgrundlag justeret. Samtidig blev året 1968 sat lig 100.

Beregning for Lønoms-kostninger i vejindeksene baseredes oprindeligt på faktiske lønninger, men i 1976 begyndte man at anvende de overenskomstmæssigt fastsatte lønninger.

I juni 1996 blev omkostningsindekset for anlæg af veje offentliggjort for første gang. Etableringen af det nye indeks skete med henblik på en forenkling, idet det nye indeks på længere sigt skal erstatte indekserne for motorvejs- og hovedlandevejsarbejder. Et led i forenklingen var at entreprisereguleringsindekset for hhv. jordarbejder, asfaltarbejde og betonarbejde bruges direkte i beregningen af det nye indeks.

Fra 1. januar 2001 er titlen: Enterprisereguleringsindeks for anlægsarbejder ændret til Omkostningsindeks for anlæg.

Fra og med 1. kvartal 2016 ændres basisåret, således at indekset nu opgøres med 2015 = 100.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Priserne for materialer hentes primært fra Prisindeks for indenlandsk vareforsyning. Disse indekser kan ikke umiddelbart sammenlignes med anlægsindeksenenes delindeks, da disse er beregnet på baggrund af mere detaljerede indekser end de offentliggjorte indekser i Prisindeks for indenlandsk vareforsyning.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Omkostningsindeks for anlæg](#). Derudover indgår tallene i årspublikationerne *Statistisk Årbog* og *Statistisk Tiårsoversigt*. Se mere på statistikken [emneside](#).

Det er muligt at abonnere på mere detaljerede oplysninger. Abonnementet bliver tilsendt kvartalsvist pr. e-mail. [Bestil abonnement](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Der udgives ingen særskilt Nyt for denne statistik.

8.5 Publikationer

Statistikken indgår i [publikationerne](#) *Statistisk Årbog* og *Statistisk Tiårsoversigt*.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Omkostningsindeks for anlæg](#) i følgende tabeller:

- [BYG61](#): Omkostningsindeks for anlæg efter indekstype, enhed og tid (kvartal)
- [BYG71](#): Omkostningsindeks for anlæg efter indekstype, enhed og tid (år)

8.7 Adgang til mikrodata

Grundmaterialet opbevares i registerform. Det er ikke muligt at foretage særkørsler på grundmaterialet.

8.8 Anden tilgængelighed

Ikke relevant for denne statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik.

8.10 Diskretionering og databehandling

For Omkostningsindeks for anlæg offentliggøres udelukkende aggregerede indeks, hvorfor diskretionering ikke er relevant for denne statistik.

8.11 Reference til metodedokumenter

En nærmere metodebeskrivelse findes i metodepapiret [Indeksregninger i Danmarks Statistik](#).

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Priser og forbrug. Den statistikansvarlige er Cajsa Mølskov, tlf. 39 17 32 54, e-mail: cms@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Priser og forbrug, Økonomisk statistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Cajsa Mølskov

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

cms@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 32 54

9.8 Faxnummer

39 17 39 99

